

การจัดการชุมชนเพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง: ตำบลหนองแม่นา อำเภอลำปาง จังหวัดเพชรบูรณ์

Community Management for Changing Attitudes, Adhering to the Principles of Sufficiency Economy: Nong Mae Na Subdistrict, Khao Kho District, Phetchabun Province

วิญญู พันธุ์โต / Winyu Punto

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบูรณ์ / Faculty of Management Science, Phetchabun Rajabhat University, Thailand

ทศพร มะหะหมัด / Tosaporn Mahamud

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต / Graduate School, Kasembundit University, Thailand

E-mail: tosaporn.mah@kbu.ac.th

ประวัติบทความ

ได้รับบทความ 19 พฤษภาคม 2562 แก้ไข 16 มิถุนายน 2562 ตีพิมพ์ 30 กันยายน 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ คือ เพื่อศึกษาระดับการนำแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านหนองแม่นาอำเภอลำปาง จังหวัดเพชรบูรณ์ การนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านหนองแม่นา ประสบความสำเร็จตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กลุ่มชุมชนใน ต.หนองแม่นา อ.ลำปาง จ.เพชรบูรณ์ จำนวน 341 คน โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้และระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดการชุมชนเพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติมายึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง ประกอบด้วย ด้านความพอประมาณ ด้านการมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ด้านเงื่อนไขความรู้และด้านเงื่อนไขคุณธรรม เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า ตามแบบของ ลิเคิร์ต ผลวิจัยพบว่า ประชาชนมีการนำแนวคิดหลักเศรษฐกิจพอเพียงทุกด้าน ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านการมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ด้านเงื่อนไขความรู้ และด้านเงื่อนไขคุณธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเงื่อนไขด้านการมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี และด้านความพอประมาณ จำแนกตามรายด้านอยู่ในระดับมาก ลำดับแรกด้านเงื่อนไขความรู้ และด้านเงื่อนไขคุณธรรม

คำสำคัญ: การจัดการ, ทัศนคติ, เศรษฐกิจพอเพียง

Abstract

The objective of this research is to study the level of sufficiency economy guidelines of Ban Nong Mae Na community, Khao Kho district. Phetchabun The introduction of the sufficiency economy concept of Ban Nong Mae Na community Succeeded by the sufficiency economy approach The sample groups used in the research were community groups in Nong Mai Na Subdistrict, Khao Kho District, Phetchabun Province. 341

people by means of a specific selection Personal factors data of respondents were gender, age, education level, occupation, income and duration of residence in the community. Is a questionnaire about community management to change attitudes to adhere to the principles of sufficiency economy consisting of modesty Reasoning With good immunity In terms of knowledge and moral conditions is a rating scale questionnaire (Rating scale) in the form of Likert 's Scale The research found that people have adopted the concept of sufficiency economy in all aspects, including moderation. Reasoning With good immunity Knowledge conditions And moral conditions At the highest level In particular, the conditions for reasoning in terms of good landscape and moderation were classified. According to each aspect, at the high level, first in terms of knowledge and moral conditions.

Keywords: Sufficiency Economy, Attitude, Management

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาการวิจัย

“เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระราชดำริ ชี้แนะแนวทางการดำเนินชีวิตแก่พสกนิกรชาวไทยมาโดยตลอดนานกว่า 25 ปี ตั้งแต่ก่อนเกิดวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ และเมื่อภายหลังได้ทรงเน้นย้ำแนวทางการแก้ไขเพื่อให้รอดพ้น และสามารถดำรงอยู่ได้อย่างมั่นคงและยั่งยืนภายใต้กระแสโลกาภิวัตน์ และความเปลี่ยนแปลงต่างๆ (นิรันดร์ จุลทรัพย์, 2556: 155)

ชุมชนพอเพียง ประกอบด้วย บุคคลและครอบครัวต่างๆ ที่เฝ้าหาความก้าวหน้าบนพื้นฐานของปรัชญาแห่งความพอเพียง คือ มีความรู้และคุณธรรมเป็นกรอบในการดำเนินชีวิตจนสามารถพึ่งตนเองได้ การประยุกต์ใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในระดับชุมชนนั้น จึงเรียกได้ว่าเป็นการใช้หลักปรัชญาในขอบเขตที่กว้างขึ้นกว่าในระดับบุคคล และครอบครัว ซึ่งต้องอาศัยความร่วมมือ ร่วมมือ และร่วมใจ จากคนจำนวนมากขึ้น เพื่อจะร่วมกันทำสิ่งต่างๆ ที่เกิดประโยชน์แก่คนกลุ่มอื่นในชุมชนด้วย มิได้สร้างประโยชน์ให้แก่ตนเองหรือครอบครัวเพียงอย่างเดียว

ความหมายของเศรษฐกิจพอเพียง จึงประกอบด้วยคุณสมบัติ ดังนี้ ความพอประมาณ หมายถึง ความพอดีที่ไม่น้อยเกินไปและไม่มากเกินไป โดยไม่เบียดเบียนตนเองและผู้อื่น เช่น การผลิตและการบริโภคที่อยู่ในระดับพอประมาณ ความมีเหตุผลในการตัดสินใจเกี่ยวกับระดับความพอเพียงนั้นจะต้องเป็นไปอย่างมีเหตุผล โดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนคำนึงถึงผลที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการกระทำนั้นๆ อย่างรอบคอบภูมิคุ้มกัน ที่จะกล่าวถึงการเตรียมตัวให้พร้อมรับผลกระทบและการเปลี่ยนแปลงด้านต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ของสถานการณ์ต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในอนาคต (มูลนิธิชัยพัฒนา, 2550)

โดยมีเงื่อนไขของการตัดสินใจและดำเนินกิจกรรมต่างๆ ให้อยู่ในระดับพอเพียง เงื่อนไขความรู้ประกอบด้วย ความรอบรู้เกี่ยวกับวิชาการต่างๆ ที่เกี่ยวข้องรอบด้าน ความรอบคอบที่จะนำความรู้เหล่านั้นมาพิจารณาให้เชื่อมโยงกัน เพื่อประกอบการวางแผนและความระมัดระวังในการปฏิบัติ เงื่อนไขคุณธรรมที่จะต้องเสริมสร้าง ประกอบด้วยมีความตระหนักในคุณธรรม มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความอดทน มีความเพียร ใช้สติปัญญาในการดำเนินชีวิต จากข้อมูลทั่วไปของชุมชนบ้านหนองแม่นา อำเภอเขาค้อ จังหวัดเพชรบูรณ์ (รักษนก สมศักดิ์ และคณะ, 2561: 104)

ผู้วิจัยได้เห็นถึงความสำคัญที่ชุมชนบ้านหนองแม่นาแห่งนี้ ควรมีการดำเนินชีวิตของสมาชิกภายในชุมชนให้ได้ร่วมมือร่วมใจกันพัฒนาชุมชนให้สามารถประสบความสำเร็จ เป็นตัวอย่างให้กับหลาย ๆ ชุมชนที่ต้องการจะดำเนินการตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดยการนำแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงไปบูรณาการ ใช้กับชุมชน ผู้วิจัยเห็นความสำคัญของชุมชนบ้านหนองแม่นา จึงต้องการที่จะศึกษาลักษณะโดยทั่วไปของชุมชนในกระบวนการการจัดการจัดการชุมชน และปัจจัยการเปลี่ยนแปลง เพื่อทำให้ชุมชนประสบความสำเร็จเป็นชุมชนต้นแบบอย่างยั่งยืน จากข้อมูลพื้นฐานการพัฒนาประเทศถึงชุมชนในปัจจุบันโดยการเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน เพื่อการสร้างคุณธรรมจริยธรรมเพื่อให้เกิดความ

สอดคล้องการจัดการชุมชนเพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง: ต.หนองแม่นา อ.เขาค้อ จ.เพชรบูรณ์ ในครั้งนี้จึงถือได้ว่าสามารถนำผลการทดลอง ความพอประมาณ ความมีเหตุผล การมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี .เงื่อนไขความรู้ โดยการนำผลการศึกษาที่ได้รับนำไปประยุกต์ใช้ ในชุมชนอื่นๆ ผู้วิจัย ได้ศึกษาการพัฒนาคุณภาพชีวิต จากเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า ยังไม่มีการนำข้อมูล ความจำเป็นพื้นฐาน มาศึกษาร่วมกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งงานวิจัยการสร้างทัศนคติ ส่วนใหญ่จะ ศึกษาแยกส่วนกัน โดยส่วนใหญ่จะเป็นความพอเพียงทางด้าน อย่างใดอย่างหนึ่ง ผู้วิจัยจึงประสงค์ที่จะพัฒนางานวิจัยโดยศึกษาจากตัวแปร ที่ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางปฏิบัติ หรือนำไปประยุกต์ใช้เป็นแนวทาง ในการ พัฒนาคุณภาพชีวิตของตัวชีวิตอื่นๆ ที่ไม่ผ่านเกณฑ์ความจำเป็นพื้นฐาน และนำไปขยายผลกับชุมชนอื่นๆ ต่อไป (Jansen, 2011)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการนำแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านหนองแม่นาอำเภอกำแพงแสน จังหวัดเพชรบูรณ์
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบการนำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านหนองแม่นา อำเภอกำแพงแสน จังหวัดเพชรบูรณ์ จำแนกตามปัจจัยลักษณะส่วนบุคคล

การทบทวนวรรณกรรม

องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเปลี่ยนทัศนคติเศรษฐกิจพอเพียง

คำว่า “ชุมชน” มีความหมายในลักษณะต่างๆ มากมาย เช่น ด้านการปกครอง ด้านการพัฒนา ด้านวัฒนธรรมปัจจุบัน คำว่า “ชุมชน” (เสาวนารถ เล็กเลสินธุ์, 2560: 147) เป็นศัพท์ที่บัญญัติมาจากภาษาอังกฤษ คือคำว่า “Community” (Prasad, 2017: 72) โดยมีรากศัพท์เดิมที่มาจาก Indo-European คือคำว่า “Mei” ซึ่งแปลว่าการเปลี่ยนแปลง (Change) หรือการแลกเปลี่ยน (Exchange) และเมื่อนำมาสนธิกับคำว่า “Kom” ซึ่งหมายถึง ด้วยกับ (With) จะได้คำว่า “kommein” ซึ่งหมายถึง แบ่งปันโดยทั้งหมด ได้ให้ความหมายเกี่ยวกับชุมชน (Commune) ว่าหมายถึง กลุ่มคนหรือกลุ่มครอบครัวที่อยู่อาศัยร่วมกันในพื้นที่หนึ่งพื้นที่ใด (Particular Area) โดยกลุ่มคนเหล่านี้ต่างก็ทำงานร่วมกันใช้สิทธิ และเป็นเจ้าของพื้นที่และผลประโยชน์ต่างๆ ร่วมกัน จนทำให้เกิดพื้นฐานทางความคิด ความเชื่อ ตลอดจนมีการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ สังคมร่วมกัน ประหนึ่งว่ากลุ่มคนเหล่านี้เป็นหนึ่งเดียวกัน (As a Unit) ทั้งชุมชน ทัศนคติ ความโน้มเอียงหรือแนวโน้มที่จะตอบสนองเชิงบวกหรือเชิงลบต่อความคิดวัตถุประสงค์หรือสถานการณ์ ทัศนคติ มีอิทธิพลต่อการเลือกการกระทำของแต่ละบุคคลและการตอบสนองต่อความท้าทายแรงจูงใจและผลตอบแทน (เรียกว่า สิ่งเร้า) สี่องค์ประกอบหลักของทัศนคติคือ (1) อารมณ์: อารมณ์หรือความรู้สึก (2) ความรู้ความเข้าใจ: ความเชื่อหรือความคิดเห็นที่จัดขึ้นอย่างมีสติ (3) Conative: ความชอบสำหรับการดำเนินการ (4) การประเมินผล: การตอบสนองเชิงบวกหรือเชิงลบต่อสิ่งเร้า

เศรษฐกิจพอเพียง เศรษฐกิจพอเพียง” เป็นปรัชญาที่คิดและพัฒนาโดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช แห่งประเทศไทยกว่า 60 ปีแห่งการพัฒนาอย่างไม่เหน็ดเหนื่อยเพื่อพัฒนาชีวิตของคนไทยและนำความสุขที่ยั่งยืนมาให้ เศรษฐกิจพอเพียงมิใช่หมายความว่า การกระเบียดกระเสียรจนเกินสมควรหากแต่อาจพุ่มพวยได้เป็นครั้งคราวตาม อดภาพ แต่คนส่วนใหญ่ของประเทศ มักใช้จ่ายเกินตัว เกินฐานะที่หามาได้

เศรษฐกิจพอเพียงสามารถนำไปสู่เป้าหมายของการสร้างความมั่นคงในทางเศรษฐกิจได้ เช่น โดยพื้นฐานแล้ว ประเทศไทยเป็นประเทศเกษตรกรรม เศรษฐกิจของประเทศจึงควรเน้นที่เศรษฐกิจการเกษตร เน้นความมั่นคงทางอาหาร เป็น การสร้างความมั่นคงให้เป็นระบบเศรษฐกิจในระดับหนึ่ง จึงเป็นระบบเศรษฐกิจที่ช่วยลดความเสี่ยง หรือความไม่มั่นคง ทางเศรษฐกิจในระยะยาวได้ เศรษฐกิจพอเพียง สามารถประยุกต์ใช้ได้ในทุกระดับ ทุกสาขา ทุกภาคของเศรษฐกิจ ไม่ จำเป็นจะต้องจำกัดเฉพาะแต่ภาคการเกษตร หรือภาคชนบท แม้แต่ภาคการเงิน ภาคอสังหาริมทรัพย์และการค้า การลงทุนระหว่างประเทศ

จากที่ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องของ สุภาพร ภูไพบูลย์ (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การจัดการชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านโพธิ์ศรี วิทยา เมฆษา (2554) ได้ทำการวิจัยเรื่องรูปแบบศูนย์การเรียนรู้ด้านกระบวนการผลิตของกลุ่ม OTOP ที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่คุณภาพชีวิตที่ยั่งยืน โดยงานวิจัยทั้งสองสามารถนำมาศึกษาเป็นต้นแบบในการดำเนินงานวิจัย

การเปลี่ยนทัศนคติการจัดการเศรษฐกิจพอเพียง

ปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนที่ตอบแบบสอบถามในชุมชนเขต ต.หนองแม่นา อ.เขาค้อ จ.เพชรบูรณ์ จำนวน 341 คน พบว่า ส่วนมากเป็นเพศชาย ส่วนมากประชาชนที่ตอบแบบสอบถามในชุมชนเขต ต.หนองแม่นา อ.เขาค้อ จ.เพชรบูรณ์ มีอายุอยู่ในช่วง 29-39 ปี ร้อยละ 43 ระดับการศึกษา ส่วนมากจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า ร้อยละ 40.5 ประถมศึกษา ร้อยละ 33.1 และอนุปริญญาหรือเทียบเท่า ร้อยละ 18.5 ตามลำดับ อาชีพ ส่วนมากมีอาชีพรับจ้าง ร้อยละ 39.6 ค้าขายร้อยละ 30.5 และลูกจ้างบริษัทเอกชน ร้อยละ 21.1 ตามลำดับ รายได้ (บาท/เดือน) ส่วนมากมีรายได้ในช่วง 9,001-12,000 บาท ร้อยละ 39.6 รองลงมา 12,001-15,000 บาทร้อยละ 23.8 และ 6,001-9,000 บาท ร้อยละ 15.0 ตามลำดับ ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน ส่วนมากอาศัยในชุมชน 10 ปีขึ้นไป ร้อยละ 77.4 และน้อยกว่า 10 ปี ร้อยละ 22.6

ผลการวิเคราะห์การนำแนวคิด การจัดการชุมชนเพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชนเขต ต.หนองแม่นา อ.เขาค้อ จ.เพชรบูรณ์ ในองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ ความพอประมาณ ความเป็นอยู่อย่างเหมาะสมมากที่สุดการเลือกคบหาเพื่อนที่มากที่สุด การตอบสนองอยากได้สินค้าการบริการที่เหมาะสม การประกอบอาชีพอย่างสุจริต ด้านความมีเหตุผล การใช้จ่ายเงินอย่างมีเหตุผลมากที่สุดความอดทนความเชื่อมั่นในการทำมากที่สุด ด้านภูมิคุ้มกัน ความสามารถพิเศษระเบียบวินัยการประนีประนอมอยู่กับครอบครัว ในส่วนของเงื่อนไขความรู้ การให้คำแนะนำและเพื่อเติมความรู้อยู่เสมอ และการวางแผนความรู้เพื่อมาดำเนินชีวิตในอนาคต ส่วนเงื่อนไขด้านคุณธรรม พร้อมทั้งจะทำงานในลักษณะหนักเอาเบาสู้ มีความรับผิดชอบและตรงต่อเวลาในการปฏิบัติงาน และส่วนที่ดีคือ ความซื่อสัตย์สุจริตการละอายที่จะกระทำความผิด

ผลการศึกษาการจัดการการเปลี่ยนแปลงทัศนคติงานวิจัยของ

ทัศนคติที่ไม่ดีต่อชีวิตสามารถมีผลกระทบต่อสุขภาพ ความสัมพันธ์และความรู้สึกพอใจในชีวิตของคุณ การเปลี่ยนแปลงทัศนคติสามารถทำได้ผ่านทางความคิดที่มีสติสัมปชัญญะและความสนใจ การสร้างทัศนคติที่เป็นบวก การฝึกความซื่อสัตย์และการมีพฤติกรรมใหม่ๆ ที่เสริมสร้างความเป็นบวกคือการชวนชีวิตที่สามารถทำให้ทัศนคติเปลี่ยนแปลงได้ (พูนสุข มาศรีธรรม, 2016: 221)

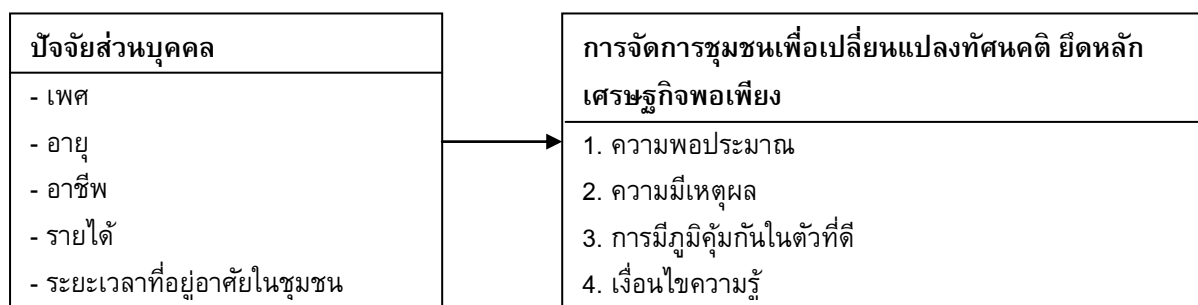
จากการศึกษางานวิจัยของ วรณพร จงรัตน์เมธิกุล (2006) กล่าวไว้ ทัศนคติที่มีผลต่อความพึงพอใจในการฝึกอบรมของพนักงานตรวจสอบบัญชี บริษัทติลอย พบว่า เพศ อายุ ระดับการศึกษา และอายุการทำงาน ที่แตกต่างกัน เพราะทัศนคติที่เกิดจากความพอใจ จะเป็นเหมือนปัจจัยที่ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลง

ธีรวิทย์ วราธรไพบูลย์ (2556) ได้ศึกษา ทัศนคติชุมชนต่อหลักสูตร การเรียนรู้ควบคู่การทำงาน ประเด็นที่น่าสนใจและสอดคล้องกับ ความคิดเห็นของชุมชน พบว่าชุมชนเห็นด้วยสูงสุดได้แก่ เรื่องที่สถาบันการศึกษาที่เปิดหลักสูตรระบบการเรียนรู้ควบคู่การทำงาน “Work-based Learning” ซึ่งจะทำให้มีความพร้อมในการทำงานมากกว่าเด็กที่จบจากมหาวิทยาลัยทั่วไป

กรอบแนวคิดการวิจัย

ตัวแปรอิสระ

ตัวแปรตาม

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชากรในชุมชน ต.หนองแม่นา อ.เขาค้อ จ.เพชรบูรณ์ จำนวน 3,092 คน การเลือกกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชากรในชุมชน ต.หนองแม่นา อ.เขาค้อ จ.เพชรบูรณ์ จำนวน 341 คน คำนวณขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตร Taro Yamane ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ตามสูตร ดังนี้ (สุรศักดิ์ อมรรัตนศักดิ์, 2536)

การรวบรวมข้อมูล การวิจัยครั้งนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปทำการสอบถามกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดจำนวน 341 ตัวอย่าง และตรวจสอบความสมบูรณ์ครบถ้วน เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ ได้รับแบบสอบถามคืนครบ 341 ฉบับ คิดเป็น 100 % การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ที่สร้างขึ้นจากการศึกษา ทบทวนวรรณกรรมประกอบด้วย ปัจจัยส่วนบุคคล 6 ข้อ 1.เพศ 2.อายุ 3.ระดับการศึกษา 4.อาชีพ 5.รายได้ 6.ระยะเวลาในชุมชน ส่วนที่ 2 1.ด้านความพอประมาณ 2.ด้านการมีเหตุผล 3.ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี 4.ด้านเงื่อนไขความรู้ 5.ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ทั้งหมด 26 ข้อ

ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบความถูกต้อง ความสมบูรณ์ของ ข้อมูลจากแบบสอบถามทุกฉบับ จากนั้นจึงสร้างคู่มือลงรหัส แล้วถ่ายถอดข้อมูลลงในกระดาษบันทึก รหัส (Coding Sheet) และนำข้อมูลมาลงรหัสโดยแยกการให้คะแนนแต่ละคำตอบของแต่ละคำถาม จากนั้น นำข้อมูลที่ลงรหัสเรียบร้อยแล้วไปวิเคราะห์ประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Sciences) แล้วนำมาจัดทำเป็นรายงานในรูปของตารางประกอบความเรียงการหาความเชื่อมั่น (Reliability) ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดสอบ (Try-out) กับกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มที่จะศึกษา จำนวน 30 คน และหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรการหาสัมประสิทธิ์อัลฟา (Coefficient Alpha) ของครอนบาค (Cronbach) โดยนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์เพื่อหาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยโปรแกรม สำเร็จรูป SPSS ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.9377

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ประกอบด้วย ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test ตัวแปรอิสระแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว One Way Anova ในกรณีที่ตัวแปรอิสระมีตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ ถือว่าความแตกต่างอย่างมีนัย สถิติ 0.05 ผู้วิจัยทดสอบความแตกต่างรายคู่โดยใช้วิธีทดสอบแบบ Least Significant Different: LSD

ผลการวิจัย

จากการศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลตามแบบสอบถามพบว่าส่วนมากเป็นเพศ ชาย 62.5 ระดับการศึกษา ส่วนมากจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า ร้อยละ 40.5 และรายได้รายได้ (บาท/เดือน) ส่วนมากมีรายได้อยู่ในช่วง 9,001-12,000 บาท ร้อยละ 39.6ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน ส่วนมากอาศัยในชุมชน 10 ปีขึ้นไป ร้อยละ 77.4

การศึกษาการจัดการชุมชนเพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความพอประมาณ ($\bar{X}$ 4.22) อยู่ในระดับมากที่สุด ด้านการมีเหตุผลมากที่สุด ($\bar{X}$ 4.35) ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี มากที่สุด ($\bar{X}$ 4.25) ด้านเงื่อนไขความรู้ระดับมาก ($\bar{X}$ 4.18) ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ระดับมาก ($\bar{X}$ 4.12)

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการนำแนวคิด การจัดการชุมชนเพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิต

การนำแนวคิดการจัดการชุมชนเพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านความพอประมาณ	4.22	.745	มากที่สุด
ด้านการมีเหตุผล	4.35	.704	มากที่สุด
ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี	4.25	.745	มากที่สุด
ด้านเงื่อนไขความรู้	4.18	.757	มาก
ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	4.12	.779	มาก
รวม	4.22	.746	มากที่สุด

จากตาราง 1 ผลการวิเคราะห์การนำแนวคิด การจัดการชุมชนเพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชนเขต ต.หนองแม่นา อ.เขาค้อ จ.เพชรบูรณ์ พบว่า ระดับการปฏิบัติของประชาชนโดยภาพ รวมอยู่ในระดับมากที่สุด การนำแนวคิดการจัดการชุมชนเพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติเกี่ยวกับเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อดำรงประโยชน์ ทั้งในเรื่องความพอประมาณ การมีเหตุผลในการดำเนินชีวิต ด้านภูมิคุ้มกันที่ส่งผลถึงความรู้และคุณธรรม จากที่ศึกษาค่า $\bar{X}$ อยู่ในระดับมากที่สุด 4.22 S.D. รวมอยู่ที่ .765 ทั้งสี่ด้าน ทั้งในส่วนพอประมาณ การมีเหตุผล ภูมิคุ้มกันในตัวเงื่อนไขความรู้และคุณธรรมทั้งหมดอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล จำแนกตามเพศ

การดำเนินชีวิตของประชาชน	เพศ	$\bar{X}$	S.D.	t	df	p-value
ด้านความพอประมาณ	ชาย	4.21	.379	-579	273	.318
	หญิง	4.23	.369			
ด้านการมีเหตุผล	ชาย	4.31	.377	.094	259.8	.636
	หญิง	4.31	.391			
ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี	ชาย	4.24	.415	-1.120	289	.066
	หญิง	4.29	.375			
ด้านเงื่อนไขความรู้	ชาย	4.18	.349	-.366	280.8	.370
	หญิง	4.19	.328			
ด้านเงื่อนไขคุณธรรม	ชาย	4.12	.346	.071	259	.542
	หญิง	4.12	.360			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

จากตาราง 2 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบการนำแนวคิด การจัดการชุมชนเพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชนเขต ต.หนองแม่นา อ.เขาค้อ จ.เพชรบูรณ์ จำแนกตามเพศโดยใช้สถิติทดสอบ t พบว่า ระดับการดำเนินชีวิตโดยภาพรวมและรายด้านทั้ง 3 ด้าน มีค่า p-value เท่ากับ .318, .636,

.066, .370 และ .542 ตามลำดับ ซึ่งมากกว่า .05 โดยส่วนทั้งหมด ทั้งในเรื่องความพอประมาณ การมีเหตุผลภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ความรู้และคุณธรรม

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยครั้งนี้ พบว่ามีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้การนำแนวคิดการจัดการชุมชนเพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชนเขต ต.หนองแม่นา อ.เขาค้อ จ.เพชรบูรณ์ พบว่า ประชาชนมีการนำแนวคิดหลักเศรษฐกิจพอเพียงทุกด้าน ได้แก่ ด้านความพอประมาณ ด้านการมีเหตุผล ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ด้านเงื่อนไขความรู้ และด้านเงื่อนไขคุณธรรม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเงื่อนไขด้านการมีเหตุผล ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = .704) รองลงมา ด้านการมีภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = .745) และด้านความพอประมาณ ($\bar{X} = 4.22$, S.D. = .745) จำแนกตามรายด้านอยู่ในระดับมาก ลำดับแรก ด้านเงื่อนไขความรู้ ($\bar{X} = 4.18$, S.D. = .757) และ ด้านเงื่อนไขคุณธรรม ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = .779) ตามลำดับ เมื่อพิจารณาโดยภาพรวม พบว่า ประชาชนให้ความสำคัญที่จะนำแนวคิดหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชานนท์ หันสาสวัสดิ์ (2550: 67-75) ศึกษาวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นของข้าราชการเรือนจำ จังหวัดนนทบุรี ต่อการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาสู่การปฏิบัติ พบว่า ข้าราชการเรือนจำ จังหวัดนนทบุรี มีความคิดเห็นว่าการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาสู่การปฏิบัติในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และ วลัยพรรณ จันทร์หอม (2553: 58-63) ศึกษาวิจัยเรื่อง การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของครูโรงเรียนกาญจนาภิเษก จ.จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการ ดำเนินชีวิตของครูโรงเรียนกาญจนาภิเษก จ.จังหวัดกาญจนบุรีภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนปัจจัยที่มีผลต่อการนแนวคิดหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิต พบว่า ส่วนมากเป็นเพศชาย อายุ มีอายุอยู่ในช่วง 29-39 ปี ระดับการศึกษา ส่วนมากจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือเทียบเท่า อาชีพ ส่วนมากมีอาชีพรับจ้าง รายได้ (บาท/เดือน) ส่วนมากมีรายได้ในช่วง 9,001-12,000 บาท ระยะเวลาที่อาศัยในชุมชน ส่วนมากอาศัยในชุมชน 10 ปีขึ้นไป ดังนั้น ปัจจัยที่มีผลต่อการจัดการชุมชนเพื่อเปลี่ยนแปลงทัศนคติยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในชุมชนเขต ต.หนองแม่นา อ.เขาค้อ จ.เพชรบูรณ์ ได้แก่ ปัจจัยด้านอายุ ระดับการศึกษา อาชีพและรายได้ต่อเนื่องสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของ ทศมนพร พุทธจันทร์ (2547: 98-110) ศึกษาวิจัย เรื่องความคิดเห็นในการดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง กรณีศึกษาข้าราชการจังหวัดราชบุรี ผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของข้าราชการที่มีผลต่อการดำเนินชีวิตตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รายได้ และงานวิจัยของ ชานนท์ หันสาสวัสดิ์ (2550: 67-75) ศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของข้าราชการเรือนจำ จังหวัดนนทบุรี ต่อการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาสู่การปฏิบัติ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อความคิดเห็นของข้าราชการเรือนจำ จังหวัดนนทบุรีต่อการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาสู่การปฏิบัติ ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา รวมถึงงานวิจัยของ สมศักดิ์ ตรงงาม (2553: 73-78) ศึกษาวิจัยเรื่อง การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในอำเภอลาดหลุมแก้ว จังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลด้านเพศ อายุ สถานภาพสมรส การศึกษา อาชีพ และเวลาที่อยู่ในพื้นที่แตกต่างกัน มีผลต่อการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ข้อเสนอแนะ

ผู้นำชุมชนจำเป็นต้องจัดอบรมให้ประชาชนพัฒนารูปแบบการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจ พอเพียงไปปฏิบัติอย่างจริงจัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนที่ไม่ได้ประกอบอาชีพจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาแนวทางการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตอย่าง เป็นรูปธรรมหน่วยงานภาครัฐ หรือผู้นำชุมชนต้องจัดอบรมเชิงปฏิบัติการให้กับประชาชนที่มีอายุไม่เกิน 30 ปี เป็นหลัก หรือกลุ่มเยาวชน และวัยทำงานให้ตระหนักรู้และเห็น

ประโยชน์การนำแนวคิดปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตและมีการติดตามผลการปฏิบัติในระดับตนเองและครอบครัวอย่าง ต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาการวิจัยในวิธีการนำแนวคิดหลักเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนอย่างยั่งยืนโดยเฉพาะในชุมชน ต.หนองแม่นา อ.เขาค้อ จ.เพชรบูรณ์ และในพื้นที่อื่นๆ ควรศึกษารูปแบบและวิธีการพัฒนาที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชนในชุมชนเขต ต.หนองแม่นา อ.เขาค้อ จ.เพชรบูรณ์ เพื่อจะได้นำรูปแบบและแนวทางที่เหมาะสมในการนำแนวคิดหลักเศรษฐกิจพอเพียง ไปใช้ในการดำเนินชีวิตต่อไปในอนาคต

เอกสารอ้างอิง

- ชานนท์ หันสวาสดี. 2550. **ความคิดเห็นของข้าราชการเรือนจำจังหวัดนนทบุรีต่อการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาสู่การปฏิบัติ**. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สมศักดิ์ ตรงงาม. 2553. **การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชนในอำเภอลาดหลุมแก้วจังหวัดปทุมธานี**. ภาคนิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ทศมนพร พุทธจันทร์. 2547. **ความคิดเห็นในการดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง: กรณีศึกษาข้าราชการจังหวัดราชบุรี**. กรุงเทพฯ: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- วลัยพรรณ จันทร์หอม. 2553. **การนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของครูโรงเรียนกาญจนาอนุเคราะห์ จังหวัดกาญจนบุรี**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- พูนสุข มาศรีสรสร์. 2556. “การจัดการความรุนแรงในครอบครัวเชิงพุทธบูรณาการ.” **วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร**. 4 (1): 221-242.
- สุศักดิ์ อมรัตน์ศักดิ์. 2536. **ทฤษฎีทางทศสอบ**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ธีรวิทย์ วราธรไพบูลย์. 2556. “ทัศนคติชุมชนต่อหลักสูตรการเรียนรู้ควบคู่การทำงาน.” **วารสารปาริชาติ** 26 (13): 39-51.
- นิรันดร์ จุลทรัพย์. 2556. “การแนะแนวอาชีพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง.” **วารสารศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยนเรศวร** 15 (4): 155-164.
- วิทยา เมฆขำ. 2554. **รูปแบบศูนย์การเรียนรู้ด้านกระบวนการผลิตของกลุ่ม OTOP ที่น้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่คุณภาพชีวิตที่ยั่งยืน**. กรุงเทพฯ: สำนักวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- สุภาพร ภูไพบูลย์. 2558. **การจัดการชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านโพธิ์ศรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี**. วิทยานิพนธ์ ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการภาครัฐและภาคเอกชน, มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เสาวนารถ เล็กเลสินธุ์ และ ไกรลาศ ลือชัย. 2560. “บทบาทในการสื่อสารของผู้นำชุมชนต่อการสร้างคลังความรู้เศรษฐกิจ พอเพียงในอำเภอบ้านดง จังหวัดเชียงราย.” **วารสารนิเทศสยามปริทัศน์** 16 (21): 147-156.
- รักษนก สมศักดิ์ และ ปิยะนุช พรหมประเสริฐ. 2561. “การบริหารจัดการและพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวแบบโฮมสเตย์ อำเภอเขาค้อจังหวัดเพชรบูรณ์.” **วารสารราชภัฏเพชรบูรณ์สาร** 20 (2): 104-111.
- มูลนิธิวัชระพัฒนา. 2550. **เศรษฐกิจพอเพียง**. สืบค้นจาก http://www.chaipat.or.th/site_content/item/1309-2010-06-03-09-50-07.html.
- Prasad, K. 2017. **Communication, Culture and Ecology: Rethinking Sustainable Development in Asia**. Andhra Pradesh: Sri Padmavati Mahila Visvavidyalayan College.